

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку)

вул. М. Грушевського 12/2 м. Київ 01008 тел. (044) 253-93-94, факс (044) 253-63-71
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: meconomy@me.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37508596

№ _____

На № _____ від _____

✓ **Голові Верховної Ради України**
Парубію А. В.

Народному депутату України
Герезі О. В.

Народному депутату України
Шиньковичу А. В.

Комітет Верховної Ради України з
питань соціальної політики,
зайнятості та пенсійного забезпечення

Шановний Андрію Володимировичу!
Шановні народні депутати!

У додаток до листа Мінекономрозвитку від 06.03.2019 № 3632-03/9894-02 за результатами опрацювання інформації, надісланої Мінсоцполітики, Мін'юстом та ДРС, інформуємо.

Відповідно до позиції Мінсоцполітики (лист від 07.03.2019 № 4826/0/2-19/52 додається) прийняття проекту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання адміністративної відповідальності за порушення трудового законодавства" (реєстр. № 5711 від 25.01.2017) значно погіршить ситуацію у сфері праці, сприятиме тінізації заробітних плат, позбавить працівників захисту їх трудових прав, дозволить роботодавцям ігнорувати вимоги законодавства про працю, тим самим значно погіршуючи соціальну ситуацію в Україні.

Крім того, на думку Мінсоцполітики, скасування повноважень органів місцевого самоврядування щодо можливості здійснення контролю за додержанням законодавства про працю, яке пропонується законопроектом "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання

надмірного тиску на суб'єктів господарювання" (реєстр. № 6489 від 23.05.2017), суперечить прийнятому Верховною Радою України Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України" від 06.12.2016 № 1774-VIII та курсу держави на децентралізацію повноважень, спрямованих на розв'язання соціально-економічних проблем, у тому числі у сфері здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю.

Разом з тим, Мінсоцполітики в рамках виконання завдань з дерегуляції опрацьовується питання спрощення ведення кадрової документації, зокрема, шляхом переходу до письмової форми трудового договору.

Відповідно до позиції Мін'юсту питання щодо підвищення санкцій потребує додаткового вивчення з урахуванням практики застосування положень Кодексу України про адміністративні правопорушення стосовно здійснення підприємницької діяльності без державної реєстрації з метою встановлення причин неефективності діючих санкцій при практичному їх застосуванні (лист від 01.03.2019 № 8203/2535-4-19/11.2.2 додається).

ДРС листом від 05.03.2019 № 1395/0/20-19 (додається) поінформувала про підтримку проектів Законів України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання адміністративної відповідальності за порушення трудового законодавства" (реєстр. № 5711 від 25.01.2017) та "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірного тиску на суб'єктів господарювання" (реєстр. № 6489 від 23.05.2017).

Додаток: на 22 арк. в 1 прим.

З повагою

**Перший віце-прем'єр-міністр
України – Міністр економічного
розвитку і торгівлі України**

Степан КУБІВ

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011, тел. (044) 254-56-73, факс (044) 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua, сайт: drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____
на № _____ від _____

**Міністерство економічного
розвитку і торгівлі України**

Державна регуляторна служба України опрацювала доручення Прем'єр-міністра України Гройсмана В.Б. від 22.02.2019 № 5415/1/1-19 до листа Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 08.02.2019 № 11/10-62 і від 01.03.2019 № 6804/1/1-19 до листа Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення від 22.02.2019 № 04-34/9-36509 стосовно звернення народних депутатів України Гереги О.В. та Шиньковича А.В від 06.02.2019 № 24-02/390.

За результатами розгляду порушених питань у зверненні народних депутатів України Гереги О.В. та Шиньковича А.В від 06.02.2019 № 24-02/390 повідомляємо таке.

Стосовно питання щодо внесення змін до Кодексу України про адміністративні порушення в частині збільшення розмірів штрафів за здійснення підприємницької діяльності без державної реєстрації та розроблення механізму здійснення контролю за здійсненням підприємницької діяльності без державної реєстрації

Зазначаємо, що Державна регуляторна служба України згідно з повноваженнями, визначеними Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» розглядає проекти регуляторних актів, розроблені разом з відповідними аналізами регуляторного впливу, за наявності оприлюдненого належним чином повідомлення про оприлюднення, та за результатами розгляду приймає рішення про погодження таких проектів або про відмову в їх погодженні.

Одночасно інформуємо, що у разі надходження на погодження до ДРС відповідного проекту регуляторного акта, його буде розглянуто у порядку, визначеному Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Стосовно проектів законів України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання адміністративної відповідальності за порушення трудового законодавства» (реєстраційний № 5711 від 25.01.2017) та «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів державного

Державна регуляторна служба України
ВІХ №1395/0/20-19 від 05.03.2019

Кодовий знак Петра

нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення» (реєстраційний № 6489 від 23.05.2017)

Повідомляємо, що проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання адміністративної відповідальності за порушення трудового законодавства» (реєстраційний № 5711 від 25.01.2017) (далі – проект Закону № 5711) на розгляд до Державної регуляторної служби України не надходив.

Водночас, Державна регуляторна служба України вважає за можливе підтримати проект Закону № 5711, метою якого є встановлення адміністративної відповідальності за порушення трудового законодавства виключно в Кодексі про адміністративні правопорушення, зміни розміру накладання штрафу за такі порушення, попередження ліквідації робочих місць в Україні та забезпечення зниження соціальної напруги в суспільстві.

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення» (реєстраційний № 6489 від 23.05.2017) (далі – проект Закону № 6489) був предметом розгляду Державної регуляторної служби України.

Повідомляємо, що пропозиції ДРС до проекту Закону № 6489 надані листом від 13.09.2017 № 7954/0/20-17 Міністерству соціальної політики України та листом від 22.09.2017 № 8350/0/20-17 Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (копії листів додаються).

Також, інформуємо, що 06.02.2019 Голова ДРС взяла участь у засіданні Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, на якому, зокрема, був розглянутий проект Закону № 6489 для його підготовки до другого читання Верховною Радою України.

За результатами обговорення проекту Закону № 6489 під час вказаного засідання Комітету пропозиції ДРС були враховані.

Враховуючи викладене, Державна регуляторна служба України підтримує проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення» (реєстраційний № 6489 від 23.05.2017) для прийняття його у другому читанні Верховною Радою України.

Додаток: по тексту на 16 арк. в 1 прим.

**Голова Державної регуляторної
служби України**

Ксенія ЛЯПІНА

Костюшко
285 00 95

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93
e-mail: inform@dkrp.gov.ua

від _____ № _____

Міністерство соціальної політики України

На виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України від 11.08.2017 № 31253/1/1-17 Державна регуляторна служба України розглянула лист Федерації професійних спілок України від 31.07.2017 № 08/01-15/835 та опрацювала проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення» (реєстр. № 6489 від 23.05.2017) (далі – проект Закону).

Державна регуляторна служба України підтримує створення проекту закону, завдяки якому:

- скоротиться кількість випадків незаконного та/або безпідставного втручання органів державного нагляду (контролю) та органів місцевого самоврядування в господарську діяльність суб'єктів господарювання;

- упорядкуються компетенції органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення.

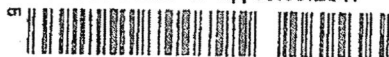
Разом з цим, з метою дієвої реалізації у майбутньому норм Закону, пропонуємо при доопрацюванні проекту Закону врахувати наступне.

1. Підпунктом 1 пункту 1 розділу I проекту Закону пропонується доповнити статтю 1 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» новим восьмим абзацом, який встановлює, що **створенням перешкод** органам державного нагляду (контролю) чи їх посадовим особам при здійсненні заходів державного нагляду (контролю) вважатиметься невиконання законних вимог посадових осіб органу нагляду (контролю), або недопущення посадових осіб цього органу до проведення перевірки.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» **заходами державного нагляду (контролю)** є планові та позапланові заходи, які здійснюються у

Державна регуляторна служба України
ВХ №7954/0/20-17 від 13.09.2017

Волощович

формі перевірок, ревізій, оглядів, обстежень та в інших формах, визначених законом.

Таким чином, за своїм змістом словосполучення «проведення перевірки» є вужчим ніж «заходи державного нагляду (контролю)».

Недопущення посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до проведення перевірки може мати місце до початку здійснення заходу, при цьому перелік дій, які можуть бути кваліфіковані як недопущення до здійснення заходів державного нагляду (контролю) має бути визначений законодавчо.

Так, відповідно до частини п'ятої статті 7 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» перед початком здійснення заходу посадові особи органу державного нагляду (контролю) зобов'язані пред'явити керівнику суб'єкта господарювання – юридичної особи, її відокремленого підрозділу або уповноваженій ним особі (фізичній особі-підприємцю або уповноваженій ним особі) посвідчення (направлення) та службове посвідчення, що засвідчує посадову особу органу державного нагляду (контролю), і надати суб'єкту господарювання копію посвідчення (направлення).

Суб'єкт господарювання має право не допускати посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення заходу, якщо вони не пред'явили документів, передбачених цією статтею.

Також статтею 10 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» закріплено вичерпний перелік підстав, коли суб'єкт господарювання має право не допускати посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення державного нагляду (контролю).

При цьому права органу державного нагляду (контролю) під час здійснення ним державного нагляду (контролю) визначаються статтею 8 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», зокрема:

вимагати від суб'єкта господарювання усунення виявлених порушень вимог законодавства;

вимагати припинення дій, які перешкоджають здійсненню державного нагляду (контролю);

відбирати зразки продукції, призначати експертизу, одержувати пояснення, довідки, документи, матеріали, відомості з питань, що виникають під час державного нагляду (контролю), у випадках та порядку, визначених законом.

Таким чином, недопущення посадових осіб органу державного нагляду (контролю) органу до проведення перевірки за умови дотримання ними порядку здійснення державного нагляду (контролю), передбаченого Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», може мати місце як до початку здійснення заходу державного нагляду (контролю) так і під час здійснення цього заходу.

Поряд з цим, за запропонованим у проекті Закону визначенням, невиконання вимог, ненадання документів, зразків продукції, пояснень, довідок, відомостей, матеріалів з питань, що виникають під час державного нагляду (контролю), відповідно до закону органу державного нагляду (контролю) являється **створенням суб'єктом господарювання перешкод органу державного нагляду (контролю) при здійсненні ним заходів державного нагляду (контролю).**

З огляду на викладене, норми Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» узгоджуються зі статтею 265 Кодексу законів про працю України в наступній частині: юридичні та фізичні особи-підприємці, які використовують найману працю, несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі: недопущення до проведення перевірки з питань додержання законодавства про працю, створення перешкод у її проведенні – у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення.

Враховуючи викладене, на нашу думку, визначення може бути наступним: *«Створення суб'єктом господарювання перешкод органам державного нагляду (контролю) чи їх посадовим особам у здійсненні заходів державного нагляду (контролю):*

- *перешкоджання входженню посадовим особам до службових приміщень, в яких суб'єкти господарювання здійснюють свою діяльність;*
- *ненадання інформації на письмовий запит посадової особи або комісії в установленій строк;*
- *ненадання документів, зразків продукції, пояснень, довідок, відомостей, матеріалів з питань, що виникають під час державного нагляду (контролю), відповідно до закону;*
- *невиконання інших законних вимог посадових осіб органу державного нагляду (контролю)».*

2. Одночасно у проекті Закону пропонується доповнити новим абзацом частину шосту статті 7 Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», згідно якого, **«У разі створення суб'єктом господарювання перешкод органу державного нагляду (контролю) чи його посадовим особам при здійсненні заходів державного нагляду (контролю), в акті обов'язково зазначається опис дій чи бездіяльності, що призвели до створення таких перешкод, з посиланням на відповідні норми закону, які порушено.**

Відповідно до частини 15 статті 4 Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» при здійсненні заходів державного нагляду (контролю) посадові особи органів державного нагляду (контролю) зобов'язані використовувати виключно уніфіковані форми актів.

Статтею 5 Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» уніфіковані форми актів з переліком питань затверджуються органом державного нагляду (контролю)

та оприлюднюються на його офіційному веб-сайті протягом п'яти робочих днів з дня затвердження у порядку, визначеному законодавством.

Таким чином, виходячи із змісту статей 4, 5, 6 та 7 Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» за результатами здійснення планового або позапланового заходу посадова особа органу державного нагляду (контролю) складає акт за уніфікованою формою, який за своєю суттю, змістом та процесуальним значенням не може бути ототожнений з актом, в якому міститься інформація щодо недопуску.

Враховуючи викладене, пропонуємо розглянути питання доповнення статті 7 Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» новою частиною наступного змісту *«У разі створення суб'єктом господарювання перешкод органу державного нагляду (контролю) чи його посадовим особам при здійсненні заходів державного нагляду (контролю) посадова особа або комісія складає відповідний акт у довільній формі у двох примірниках. Один примірник акту вручається керівнику чи уповноваженій особі суб'єкта господарювання, що підлягає перевірці, а другий залишається в органі державного нагляду (контролю)».*

3. Підпунктом 2 пункту 1 розділу I проекту Закону пропонується доповнити частину першу статті 6 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» новим десятим абзацом, яким розширено перелік підстав для здійснення позапланових заходів, а саме встановлено, що такою підставою буде звернення посадових осіб органів місцевого самоврядування про порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства у випадках, коли право на подання такого звернення передбачено законом.

Частиною четвертою статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» встановлено, що заходи контролю, зокрема органами державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення, здійснюються у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей, визначених законами у відповідних сферах та міжнародними договорами.

Відповідно до частини п'ятої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» органи державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення зобов'язані забезпечити дотримання вимог статті 1, статті 3, частин першої, четвертої, шостої - восьмої, абзацу другого частини десятої, частин тринадцятої та чотирнадцятої статті 4, частин першої - четвертої статті 5, частини третьої статті 6, частин першої - четвертої та шостої статті 7, статей 9, 10, 19, 20, 21, частини третьої статті 22 цього Закону.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» державний нагляд

(контроль) здійснюється лише за наявності підстав для такого нагляду (контролю) та в порядку, визначеному законом.

Так, згідно із Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» виключно законами встановлюються: органи, уповноважені здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності; види господарської діяльності, які є предметом державного нагляду (контролю); повноваження органів державного нагляду (контролю) щодо зупинення виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг; вичерпний перелік підстав для зупинення господарської діяльності; спосіб здійснення державного нагляду (контролю); санкції за порушення вимог законодавства і перелік порушень, які є підставою для видачі органом державного нагляду (контролю) припису, розпорядження або іншого розпорядчого документа (частина четверта статті 4).

Одночасно, відповідно до частини першої статті 259 Кодексу законів про працю України державний нагляд та контроль за додержанням законодавства про працю юридичними особами незалежно від форми власності, виду діяльності, господарювання, фізичними особами-підприємцями, які використовують найману працю, здійснює **центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю**, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Разом з цим, Кодекс законів про працю України не визначає особливостей, спосіб та форми здійснення органами державного нагляду (контролю) заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю.

Відсутність чітких норм, які б визначали порядок проведення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, створює передумови для різного застосування на практиці одних і тих же правових норм.

Система інспекції праці та повноваження інспекторів праці визначаються конвенціями Міжнародної організації праці, ратифікованими законами України «Про ратифікацію Конвенції міжнародної організації праці № 81 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі» від 08.09.2004 № 1985-IV та «Про ратифікацію Конвенції міжнародної організації праці № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві» від 08.09.2004 № 1986-IV.

Звертаємо увагу, що відповідно до статті 1 Конвенції № 81 Міжнародної організації праці 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі (далі – Конвенція № 81) кожний член Міжнародної організації праці, для якого ця Конвенція є чинною, повинен забезпечувати систему інспекції праці на промислових підприємствах.

Відповідно до статті 22 розділу II Конвенції № 81 кожний член Міжнародної організації праці, для якого цей розділ цієї Конвенції є чинним, повинен забезпечувати систему інспекції праці на торговельних підприємствах.

Відповідно до статті 4 Конвенції № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві (далі – Конвенція № 129) система інспекції праці в сільському господарстві застосовується до сільськогосподарських підприємств, на яких працюють працівники за наймом або учні, незалежно від виду їхньої винагороди і типу, форми або тривалості їхнього трудового договору. Відповідно до статті 1 Конвенції № 129 термін «сільськогосподарське підприємство» означає підприємства або частини підприємств, які займаються обробкою землі, тваринництвом, включаючи розведення худоби і догляд за нею, лісовим господарством, садівництвом, первісною переробкою продуктів сільського господарства самим землеробом чи будь-якими іншими видами сільськогосподарської діяльності.

На нашу думку, в проекті Закону необхідно доповнити пункт 3, шляхом доповнення Кодексу законів про працю України нормами, які б встановлювали особливості, спосіб та форми здійснення органами державного нагляду (контролю) заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю з урахуванням особливостей, визначених Конвенціями № 81 та № 129, а також вимог норм Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

4. Проектом Закону вносяться зміни до статті 52 Закону України «Про зайнятість населення», згідно з якими:

«1. Державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про зайнятість населення здійснює уповноважений орган з реалізації державної політики з питань державного нагляду та контролю за дотриманням законодавства про зайнятість населення та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, в межах їх повноважень.

2. Органи місцевого самоврядування здійснюють контроль за додержанням законодавства про зайнятість населення на підприємствах, в установах і організаціях, що перебувають у їх функціональному підпорядкуванні»

При цьому, у Законі України «Про місцеве самоврядування» та Законі України «Про зайнятість населення» відсутнє визначення, що таке функціональне підпорядкування та які підприємства, установи і організації потрапляють під це визначення.

На нашу думку, словосполучення «на підприємствах, в установах і організаціях, що перебувають у їх функціональному підпорядкуванні» потрібно замінити на «на підприємствах, в установах і організаціях комунальної власності».

5. Проектом Закону, серед іншого, вносяться зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення. Так, зокрема, передбачається частину першу статті 166-21 доповнити новим абзацом, згідно з яким порушення встановленого законом порядку здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності доповнене новим складом, а

саме винесення приписів, розпоряджень, податкових повідомлень-рішень, вимог та рішень про накладення фінансових стягнень, що скасовані в адміністративному чи судовому порядку.

Пропонуємо дану норму доповнити уточненням, що «скасовані в адміністративному чи судовому порядку, рішення про скасування яких набрало законної сили».

6. Проектом Закону пропонується доповнити Кодекс України про адміністративні правопорушення статтею 166-24 наступного змісту:

«Стаття 166²⁴. Безпідставне звернення про порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства

Безпідставне звернення до органів державного нагляду (контролю) про порушення суб'єктом господарювання чинного законодавства, а так само подання завідомо неправдивих відомостей про їх діяльність, які стали підставою для ініціювання заходів зі здійснення державного нагляду (контролю) - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за таке саме правопорушення, або вчинені з використанням службового становища, - тягнуть за собою накладення штрафу від ста п'ятдесяти до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.»

Статтею 26 Закон України «Про звернення громадян» визначена відповідальність громадян за подання звернень протиправного характеру, а саме: подання громадянином звернення, яке містить наклеп і образи, дискредитацію органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та їхніх посадових осіб, керівників та інших посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, заклики до розпалювання національної, расової, релігійної ворожнечі та інших дій, тягне за собою відповідальність, передбачену чинним законодавством.

Слід зазначити, що Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» не встановлює чітких критеріїв, за якими звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав вважається обґрунтованим та не встановлює порядку розгляду таких звернень.

У Законі України «Про основні засади державного нагляду (контролю) відсутні визначення термінів «Безпідставне звернення про порушення суб'єктом господарювання чинного законодавства» та «подання завідомо неправдивих відомостей про діяльність про порушення суб'єктом господарювання, які стали підставою для ініціювання заходів зі здійснення державного нагляду (контролю)».

Абзацом п'ятим частини першої статті 6 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» встановлено, що підставою для здійснення позапланових заходів є, зокрема,

обґрунтоване звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав.

З огляду на зазначене, норми проекту Закону необхідно узгодити з нормами Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та Закону України «Про звернення громадян».

Враховуючи вищевикладене, проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення» (реєстр. № 6489 від 23.05.2017) є важливим та необхідним для забезпечення подальшого розвитку законодавства у сфері здійснення державного нагляду (контролю), проте потребує доопрацювання.

Голова Державної регуляторної
служби України

К. М. Ляпіна

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11 м. Київ 01011

тел. (044) 254-56-73, факс 254-43-93

e-mail: inform@dkrp.gov.ua

від _____ № _____

**Комітет з питань соціальної
політики, зайнятості та
пенсійного забезпечення
Верховної Ради України**

На виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України від 11.08.2017 № 31253/1/1-17 Державна регуляторна служба України розглянула лист Федерації професійних спілок України від 31.07.2017 № 08/01-15/835 та опрацювала проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення» (реєстр. № 6489 від 23.05.2017) (далі – проект Закону).

Державна регуляторна служба України підтримує створення проекту закону, завдяки якому:

- скоротиться кількість випадків незаконного та/або безпідставного втручання органів державного нагляду (контролю) та органів місцевого самоврядування в господарську діяльність суб'єктів господарювання;

- упорядкуються компетенції органів державної влади та місцевого самоврядування у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення.

Разом з цим, з метою дієвої реалізації у майбутньому норм Закону, пропонуємо при доопрацюванні проекту Закону врахувати наступне.

1. Підпунктом 1 пункту 1 розділу I проекту Закону пропонується доповнити статтю 1 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» новим восьмим абзацом, який встановлює, що **створенням перешкод** органам державного нагляду (контролю) чи їх посадовим особам при здійсненні заходів державного нагляду (контролю) вважатиметься невиконання законних вимог посадових осіб органу нагляду (контролю), або недопущення посадових осіб цього органу до проведення перевірки.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» **заходами державного**

Державна регуляторна служба України
ВІХ №8350/0/20-17 від 22.09.2017

нагляду (контролю) є планові та позапланові заходи, які здійснюються у формі перевірок, ревізій, оглядів, обстежень та в інших формах, визначених законом.

Таким чином, за своїм змістом словосполучення «**проведення перевірки**» є вужчим ніж «**заходи державного нагляду (контролю)**».

Недопущення посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до проведення перевірки може мати місце до початку здійснення заходу, при цьому перелік дій, які можуть бути кваліфіковані як недопущення до здійснення заходів державного нагляду (контролю) має бути визначений законодавчо.

Так, відповідно до частини п'ятої статті 7 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» перед початком здійснення заходу посадові особи органу державного нагляду (контролю) зобов'язані пред'явити керівнику суб'єкта господарювання – юридичної особи, її відокремленого підрозділу або уповноваженій ним особі (фізичній особі-підприємцю або уповноваженій ним особі) посвідчення (направлення) та службове посвідчення, що засвідчує посадову особу органу державного нагляду (контролю), і надати суб'єкту господарювання копію посвідчення (направлення).

Суб'єкт господарювання має право не допускати посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення заходу, якщо вони не пред'явили документів, передбачених цією статтею.

Також статтею 10 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» закріплено вичерпний перелік підстав, коли суб'єкт господарювання має право не допускати посадових осіб органу державного нагляду (контролю) до здійснення державного нагляду (контролю).

При цьому права органу державного нагляду (контролю) під час здійснення ним державного нагляду (контролю) визначаються статтею 8 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», зокрема:

вимагати від суб'єкта господарювання усунення виявлених порушень вимог законодавства;

вимагати припинення дій, які перешкоджають здійсненню державного нагляду (контролю);

відбирати зразки продукції, призначати експертизу, одержувати пояснення, довідки, документи, матеріали, відомості з питань, що виникають під час державного нагляду (контролю), у випадках та порядку, визначених законом.

Таким чином, недопущення посадових осіб органу державного нагляду (контролю) органу до проведення перевірки за умови дотримання ними порядку здійснення державного нагляду (контролю), передбаченого Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», може мати місце як до початку здійснення заходу державного нагляду (контролю) так і під час здійснення цього заходу.

Поряд з цим, за запропонованим у проекті Закону визначенням, невиконання вимог, ненадання документів, зразків продукції, пояснень, довідок, відомостей, матеріалів з питань, що виникають під час державного нагляду (контролю), відповідно до закону органу державного нагляду (контролю) являється **створенням суб'єктом господарювання перешкод органу державного нагляду (контролю) при здійсненні ним заходів державного нагляду (контролю).**

З огляду на викладене, норми Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» узгоджуються зі статтею 265 Кодексу законів про працю України в наступній частині: юридичні та фізичні особи-підприємці, які використовують найману працю, несуть відповідальність у вигляді штрафу в разі: недопущення до проведення перевірки з питань додержання законодавства про працю, створення перешкод у її проведенні – у трикратному розмірі мінімальної заробітної плати, встановленої законом на момент виявлення порушення.

Враховуючи викладене, на нашу думку, визначення може бути наступним: **«Створення суб'єктом господарювання перешкод органам державного нагляду (контролю) чи їх посадовим особам у здійсненні заходів державного нагляду (контролю):**

- *перешкоджання входженню посадовим особам до службових приміщень, в яких суб'єкти господарювання здійснюють свою діяльність;*
- *ненадання інформації на письмовий запит посадової особи або комісії в установлений строк;*
- *ненадання документів, зразків продукції, пояснень, довідок, відомостей, матеріалів з питань, що виникають під час державного нагляду (контролю), відповідно до закону;*
- *невиконання інших законних вимог посадових осіб органу державного нагляду (контролю)».*

2. Одночасно у проекті Закону пропонується доповнити новим абзацом частину шосту статті 7 Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», згідно якого, **«У разі створення суб'єктом господарювання перешкод органу державного нагляду (контролю) чи його посадовим особам при здійсненні заходів державного нагляду (контролю), в акті обов'язково зазначається опис дій чи бездіяльності, що призвели до створення таких перешкод, з посиланням на відповідні норми закону, які порушено.**

Відповідно до частини 15 статті 4 Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» при здійсненні заходів державного нагляду (контролю) посадові особи органів державного нагляду (контролю) зобов'язані використовувати виключно уніфіковані форми актів.

Статтею 5 Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» уніфіковані форми актів з переліком питань затверджуються органом державного нагляду (контролю)

та оприлюднюються на його офіційному веб-сайті протягом п'яти робочих днів з дня затвердження у порядку, визначеному законодавством.

Таким чином, виходячи із змісту статей 4, 5, 6 та 7 Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» за результатами здійснення планового або позапланового заходу посадова особа органу державного нагляду (контролю) складає акт за уніфікованою формою, який за своєю суттю, змістом та процесуальним значенням не може бути ототожнений з актом, в якому міститься інформація щодо недопуску.

Враховуючи викладене, пропонуємо розглянути питання доповнення статті 7 Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» новою частиною наступного змісту *«У разі створення суб'єктом господарювання перешкод органу державного нагляду (контролю) чи його посадовим особам при здійсненні заходів державного нагляду (контролю) посадова особа або комісія складає відповідний акт у довільній формі у двох примірниках. Один примірник акту вручається керівнику чи уповноваженій особі суб'єкта господарювання, що підлягає перевірці, а другий залишається в органі державного нагляду (контролю)»*.

3. Підпунктом 2 пункту 1 розділу I проекту Закону пропонується доповнити частину першу статті 6 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» новим десятим абзацом, яким розширено перелік підстав для здійснення позапланових заходів, а саме встановлено, що такою підставою буде звернення посадових осіб органів місцевого самоврядування про порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства у випадках, коли право на подання такого звернення передбачено законом.

Частиною четвертою статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» встановлено, що заходи контролю, зокрема органами державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення, здійснюються у встановленому цим Законом порядку з урахуванням особливостей, визначених законами у відповідних сферах та міжнародними договорами.

Відповідно до частини п'ятої статті 2 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» органи державного нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення зобов'язані забезпечити дотримання вимог статті 1, статті 3, частин першої, четвертої, шостої - восьмої, абзацу другого частини десятої, частин тринадцятої та чотирнадцятої статті 4, частин першої - четвертої статті 5, частини третьої статті 6, частин першої - четвертої та шостої статті 7, статей 9, 10, 19, 20, 21, частини третьої статті 22 цього Закону.

Відповідно до статті 3 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» державний нагляд

(контроль) здійснюється лише за наявності підстав для такого нагляду (контролю) та в порядку, визначеному законом.

Так, згідно із Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» виключно законами встановлюються: органи, уповноважені здійснювати державний нагляд (контроль) у сфері господарської діяльності; види господарської діяльності, які є предметом державного нагляду (контролю); повноваження органів державного нагляду (контролю) щодо зупинення виробництва (виготовлення) або реалізації продукції, виконання робіт, надання послуг; вичерпний перелік підстав для зупинення господарської діяльності; спосіб здійснення державного нагляду (контролю); санкції за порушення вимог законодавства і перелік порушень, які є підставою для видачі органом державного нагляду (контролю) припису, розпорядження або іншого розпорядчого документа (частина четверта статті 4).

Одночасно, відповідно до частини першої статті 259 Кодексу законів про працю України державний нагляд та контроль за додержанням законодавства про працю юридичними особами незалежно від форми власності, виду діяльності, господарювання, фізичними особами-підприємцями, які використовують найману працю, здійснює **центральный орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю**, у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Разом з цим, Кодекс законів про працю України не визначає особливостей, спосіб та форми здійснення органами державного нагляду (контролю) заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю.

Відсутність чітких норм, які б визначали порядок проведення заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю, створює передумови для різного застосування на практиці одних і тих же правових норм.

Система інспекції праці та повноваження інспекторів праці визначаються конвенціями Міжнародної організації праці, ратифікованими законами України «Про ратифікацію Конвенції міжнародної організації праці № 81 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі» від 08.09.2004 № 1985-IV та «Про ратифікацію Конвенції міжнародної організації праці № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві» від 08.09.2004 № 1986-IV.

Звертаємо увагу, що відповідно до статті 1 Конвенції № 81 Міжнародної організації праці 1947 року про інспекцію праці у промисловості й торгівлі (далі – Конвенція № 81) кожний член Міжнародної організації праці, для якого ця Конвенція є чинною, повинен забезпечувати систему інспекції праці на промислових підприємствах.

Відповідно до статті 22 розділу II Конвенції № 81 кожний член Міжнародної організації праці, для якого цей розділ цієї Конвенції є чинним, повинен забезпечувати систему інспекції праці на торговельних підприємствах.

Відповідно до статті 4 Конвенції № 129 1969 року про інспекцію праці в сільському господарстві (далі – Конвенція № 129) система інспекції праці в сільському господарстві застосовується до сільськогосподарських підприємств, на яких працюють працівники за наймом або учні, незалежно від виду їхньої винагороди і типу, форми або тривалості їхнього трудового договору. Відповідно до статті 1 Конвенції № 129 термін «сільськогосподарське підприємство» означає підприємства або частини підприємств, які займаються обробкою землі, тваринництвом, включаючи розведення худоби і догляд за нею, лісовим господарством, садівництвом, первісною переробкою продуктів сільського господарства самим землеробом чи будь-якими іншими видами сільськогосподарської діяльності.

На нашу думку, в проекті Закону необхідно доповнити пункт 3, шляхом доповнення Кодексу законів про працю України нормами, які б встановлювали особливості, спосіб та форми здійснення органами державного нагляду (контролю) заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю з урахуванням особливостей, визначених Конвенціями № 81 та № 129, а також вимог норм Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

4. Проектом Закону вносяться зміни до статті 52 Закону України «Про зайнятість населення», згідно з якими:

«1. Державний нагляд (контроль) за додержанням законодавства про зайнятість населення здійснює уповноважений орган з реалізації державної політики з питань державного нагляду та контролю за дотриманням законодавства про зайнятість населення та центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері зайнятості населення та трудової міграції, в межах їх повноважень.

2. Органи місцевого самоврядування здійснюють контроль за додержанням законодавства про зайнятість населення на підприємствах, в установах і організаціях, що перебувають у їх функціональному підпорядкуванні»

При цьому, у Законі України «Про місцеве самоврядування» та Законі України «Про зайнятість населення» відсутнє визначення, що таке функціональне підпорядкування та які підприємства, установи і організації потрапляють під це визначення.

На нашу думку, словосполучення «на підприємствах, в установах і організаціях, що перебувають у їх функціональному підпорядкуванні» потрібно замінити на «на підприємствах, в установах і організаціях комунальної власності».

5. Проектом Закону, серед іншого, вносяться зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення. Так, зокрема, передбачається частину першу статті 166-21 доповнити новим абзацом, згідно з яким порушення встановленого законом порядку здійснення заходів державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності доповнене новим складом, а

саме винесення приписів, розпоряджень, податкових повідомлень-рішень, вимог та рішень про накладення фінансових стягнень, що скасовані в адміністративному чи судовому порядку.

Пропонуємо дану норму доповнити уточненням, що «скасовані в адміністративному чи судовому порядку, рішення про скасування яких набрало законної сили».

6. Проектом Закону пропонується доповнити Кодекс України про адміністративні правопорушення статтею 166-24 наступного змісту:

«Стаття 166²⁴. Безпідставне звернення про порушення суб'єктом господарювання вимог законодавства

Безпідставне звернення до органів державного нагляду (контролю) про порушення суб'єктом господарювання чинного законодавства, а так само подання завідомо неправдивих відомостей про їх діяльність, які стали підставою для ініціювання заходів зі здійснення державного нагляду (контролю) - тягне за собою накладення штрафу від п'ятдесяти до ста неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Дії, передбачені частиною першою цієї статті, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за таке саме правопорушення, або вчинені з використанням службового становища, - тягнуть за собою накладення штрафу від ста п'ятдесяти до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.»

Статтею 26 Закон України «Про звернення громадян» визначена відповідальність громадян за подання звернень протиправного характеру, а саме: подання громадянином звернення, яке містить наклеп і образи, дискредитацію органів державної влади, органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян та їхніх посадових осіб, керівників та інших посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форм власності, заклики до розпалювання національної, расової, релігійної ворожнечі та інших дій, тягне за собою відповідальність, передбачену чинним законодавством.

Слід зазначити, що Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» не встановлює чітких критеріїв, за якими звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав вважається обґрунтованим та не встановлює порядку розгляду таких звернень.

У Законі України «Про основні засади державного нагляду (контролю) відсутні визначення термінів «Безпідставне звернення про порушення суб'єктом господарювання чинного законодавства» та «подання завідомо неправдивих відомостей про діяльність про порушення суб'єктом господарювання, які стали підставою для ініціювання заходів зі здійснення державного нагляду (контролю)».

Абзацом п'ятим частини першої статті 6 Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» встановлено, що підставою для здійснення позапланових заходів є, зокрема,

обґрунтоване звернення фізичної особи про порушення суб'єктом господарювання її законних прав.

З огляду на зазначене, норми проекту Закону необхідно узгодити з нормами Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» та Закону України «Про звернення громадян».

Враховуючи вищевикладене, пропонуємо розглянути вищенаведені пропозиції Державної регуляторної служби України під час підготовки Комітетом з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Верховної Ради України до другого читання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення» (реєстр. № 6489 від 23.05.2017).

У зв'язку з тим, що даний проект Закону є важливим та необхідним для забезпечення подальшого розвитку законодавства у сфері здійснення державного нагляду (контролю), просимо запросити представників Державної регуляторної служби України на засідання Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Верховної Ради України під час якого буде розглядатися даний проект Закону.

Голова Державної регуляторної
служби України

К. М. Ляпіна

**МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)**

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 226-24-45, факс: (044) 289-00-98 E-mail: info@mlsp.gov.ua,
Код ЄДРПОУ 37567866, реєстраційний рахунок 35213015078737 в ДКСУ м. Києва, МФО 820172

№ _____
На № 5415/1/1-19 від 22.02.2019

**Міністерство економічного
розвитку і торгівлі України**

Про виконання доручення

Міністерство соціальної політики на виконання доручення Прем'єр-міністра України В. Гройсмана від 22.02.2019 № 5415/1/1-19 до листа Голови Верховної Ради України А. Парубія від 08.02.2019 № 11/10-62 розглянуло депутатський запит народних депутатів О. Гереги та А. Шиньковича від 06.02.2019 № 24-02/390 та в межах компетенції повідомляє.

Метою встановлення фінансових санкцій, передбачених статтею 265 Кодексу законів про працю України, на нашу думку, є легалізація відносин у сфері зайнятості та оплати праці. При цьому, застосування юридичної відповідальності за порушення законодавства про працю несе в собі ряд важливих функцій. Зокрема, стимулює дотримання норм законодавства про працю, поновлення порушених прав працівників, попереджає вчинення нових правопорушень у сфері трудових відносин.

Система санкцій ефективна за умови, якщо характер санкцій, їх розмір або зусилля, необхідні для відшкодування завданої шкоди, є такими, що мають реальний стимулюючий вплив на потенційне недотримання законодавства. Оперативність і рішучість у накладенні санкцій посилюють їхній вплив. Головна мета існуючих санкцій – це стримування, попередження і недопущення порушень законодавства про працю.

Прийняття проекту Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання адміністративної відповідальності за порушення трудового законодавства” (реєстр. № 5711 від 25.01.2017), на нашу думку, значно погіршить ситуацію у сфері праці, сприятиме тінізації заробітних плат, позбавить працівників захисту їх трудових

прав, дозволить роботодавцям ігнорувати вимоги законодавства про працю, тим самим значно погіршуючи соціальну ситуацію в Україні.

Законопроектом „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірного тиску на суб'єктів господарювання” (реєстр. № 6489 від 23.05.2017) пропонується внести зміни до Закону України „Про місцеве самоврядування в Україні”, якими передбачається скасування повноважень органів місцевого самоврядування щодо можливості здійснення контролю за додержанням законодавства про працю. Зазначена пропозиція суперечить прийнятому Верховною Радою України Закону України „Про внесення змін до деяких законодавчих актів України” від 06.12.2016 № 1774-VIII та курсу держави на децентралізацію повноважень, спрямованих на розв'язання соціально-економічних проблем, у тому числі у сфері здійснення державного контролю за додержанням законодавства про працю.

Водночас проектом пропонується скасувати існуючу диференціацію розміру штрафу за недопущення до проведення перевірки в залежності від напрямку перевірки. При цьому, штрафну санкцію за недопущення до перевірки з питань нелегальної зайнятості пропонується встановити у розмірі вдвічі меншому, ніж за саме порушення. Це повністю нівелює превентивну функцію фінансових санкцій та мотивує недобросовісних роботодавців до приховування нелегальних працівників.

Принадібно інформуємо, що Мінсоцполітики в рамках виконання завдань з дерегуляції опрацьовується питання спрощення ведення кадрової документації, зокрема, шляхом переходу до письмової форми трудового договору.

Заступник Міністра

М. Шамбір

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

вул. Городецького, 13, м. Київ, 01001

Тел.: +380 44 278-37-23, факс: +380 44 271-17-83

E-mail: themis@minjust.gov.ua

<http://www.minjust.gov.ua>

Код ЄДРПОУ 00015622

Міністерство економічного
розвитку і торгівлі України

№ _____

На № _____

*Щодо посилення адміністративної
відповідальності за здійснення
підприємницької діяльності
без державної реєстрації*

У зв'язку з листом Секретаріату Кабінету Міністрів України від 22 лютого 2019 року № 5415/1/1-19 (до листа Голови Верховної Ради України Парубія А.В. від 08 лютого 2019 року № 11/10-62) Міністерством юстиції розглянуто депутатський запит народних депутатів Гереги О.В., Шиньковича А.В. від 06 лютого 2019 року № 24-02/390 щодо посилення адміністративної відповідальності за здійснення підприємницької діяльності без державної реєстрації і в межах компетенції повідомляється про таке.

Відповідно до статті 33 Кодексу України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) стягнення за адміністративне правопорушення накладається у межах, установлених КУпАП та іншими законами України.

При накладенні стягнення враховуються характер вчиненого правопорушення, особа порушника, ступінь його вини, майновий стан, обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність, крім випадків накладення стягнення за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, у тому числі зафіксовані в автоматичному режимі, та за порушення правил зупинки, стоянки, паркування транспортних засобів, зафіксовані в режимі фотозйомки (відеозапису).

Відповідальність за порушення порядку провадження господарської діяльності, зокрема провадження господарської діяльності без державної реєстрації як суб'єкта господарювання, передбачена частиною першою статті 164 КУпАП, у виді накладення штрафу від однієї тисячі до двох тисяч неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (від 17000 до 34000 грн.) з конфіскацією виготовленої продукції, знарядь виробництва, сировини і грошей, одержаних внаслідок вчинення цього адміністративного правопорушення, чи без такої.

Відповідно до Рішення Конституційного Суду України від 02 жовтня 2004 року № 15-рп/2004 у сфері реалізації права справедливості проявляється, зокрема: в рівності всіх перед законом, відповідності злочину і покарання, цілях законодавця і засобах, що обираються для їх досягнення.

254637

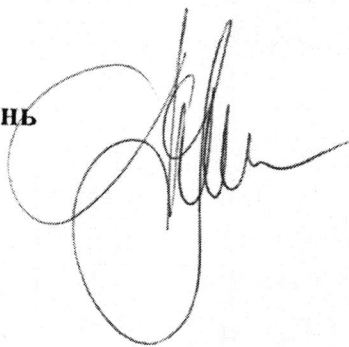
Окремим виявом справедливості є питання відповідності покарання вчиненому злочину. Так, категорія справедливості передбачає, що покарання за злочин повинно бути домірним злочину. Покарання має перебувати у справедливому співвідношенні із тяжкістю вчиненого діяння.

Покарання передусім є виправним та превентивним засобом і має використовувати не надмірні, а лише необхідні й зумовлені метою заходи.

Водночас інформуємо, що відповідно до положень статті 12 Кримінального кодексу України злочином невеликої тяжкості є злочин, за який передбачено покарання у виді штрафу понад три тисячі неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

З огляду на викладене, питання щодо підвищення санкцій, пропонованих народними депутатами Герегою О.В. та Шиньковичем А.В., потребує додаткового вивчення з урахуванням практики застосування положень КУпАП стосовно здійснення підприємницької діяльності без державної реєстрації з метою встановлення причин неефективності діючих санкцій при практичному їх застосуванні.

Заступник Міністра з питань
виконавчої служби

Світлана ГЛУЩЕНКО